

Gasunie Transportservices
T.a.v. dhr. B. J. Hoevers
Postbus 181
9700 AD Groningen

Per mail: b.j.hoevers@gastransport.nl; gasmarket@gastransport.nl

Ons kenmerk	2.025.026
Uw kenmerk	
Behandeld door	Ijmert Muilwijk
Telefoon	06-57588623
E-mail	imuilwijk@energie-nederland.nl
Plaats & datum	Den Haag, 15 juli 2025
Betreft	Zienswijze Overzicht leveringszekerheid aardgas 2025

Geachte heer Hoevers,

Middels deze brief reageert de Vereniging Energie-Nederland op de GTS consultatie van het [Overzicht leveringszekerheid 2025](#).

Er zijn 4 punten die Energie-Nederland hierbij onder de aandacht wil brengen:

1. Neem de volledige (interconnectie) capaciteit mee in de analyse;
2. Voorkom koppen bovenop Europese vuldoelen;
3. Voorkom hoge kosten als gevolg van grote noodvoorraden;
4. Geef de invloed van explosieve stijging GTS tarieven op leveringszekerheid weer.

Deze punten worden hieronder verder uitgewerkt:

1. Neem de volledige (interconnectie) capaciteit mee in de analyse

GTS kijkt in de analyse van de berekende minimale vulgraad van de gasopslagen met name terug naar realisaties van gasstromen van eerdere (bovendien warmer(e)) jaren. Deze realisaties zijn niet gebaseerd op wat er daadwerkelijk mogelijk is. Energie-Nederland is van mening dat er beter uitgegaan kan worden van actuele en toekomstige LNG en interconnectie capaciteit zodat er een realistischer (en ruimer) beeld ontstaat van mogelijke gasstromen.

Daarnaast gaat GTS bij enkele berekeningen nog uit van het jaar 1995/1996 om een koud jaar te definiëren. Energie Nederland vindt dit een te conservatieve aanname die ook niet aansluit bij definities van de EU-Infrastructuurnorm en de EU-gasleveringsnorm, waarbij gekeken wordt naar een 1 op 20 jaar waarschijnlijke koude periode. Dat resulteert in de winter van gasjaar 2011/2012. Dit sluit beter aan bij de rest van Europa.

2. Voorkom koppen bovenop Europese vuldoelen

GTS stelt voor om het Europese vuldoel van 107 TWh per 1 november a.s. op te rekken naar 115 TWh. De aanname is dat er in een koud gasjaar geen additioneel LNG beschikbaar is. Anders is een vulgraad van 90 TWh voldoende. Terugkijkend naar de afgelopen jaren is een betere aansluiting bij de LNG markt zichtbaar, waarbij hogere Europese gasprijzen tot hogere aanvoer van LNG leiden. Dat kan ook, omdat er meer LNG capaciteit is dan enkele jaren geleden. Daarnaast is de vraag deels elastisch waarbij het aannemelijk is dat bij een koude winter met hoge prijzen de afname niet lineair stijgt, maar dat er ook vraagreductie plaatsvindt. De reden dat Energie-Nederland kritisch is op het Europese gasopslagbeleid, en zeker op deze nationale koppen op dit Europees beleid, is dat het de vrije markt verstoort. Het tegen de door de markt geprognostiseerde realistische vraag opdrijven van de vulgraad kan tot negatieve zomer-winter spreads leiden en daarmee tot hoge maatschappelijke kosten en zelfs tot de situatie waarbij leveringszekerheid in gevaar wordt gebracht. Als een volgend gasjaar ingegaan wordt met negatieve spreads en er niet direct vanaf de start van het vulseizoen gevuld gaat worden door de markt kan er te weinig tijd over zijn om voor de winter alles goed gevuld te hebben. Een te hoge vulgraad belemmert de bergingen om vrij in te kunnen spelen op marktomstandigheden en werkt daarmee nodeloos prijsopdrijvend. Energie-Nederland adviseert GTS daarom om geen 115 TWh voor te stellen maar beter aan te sluiten bij daadwerkelijk benodigde werkvolumes¹.

3. Voorkom hoge vaste kosten als gevolg van noodvoorraden

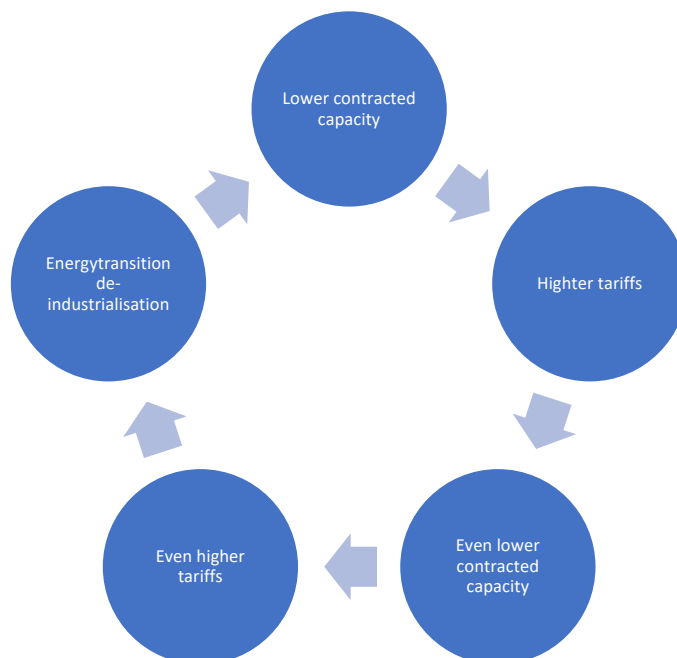
GTS adviseert de overheid om een 10 x grotere noodvoorraad aan te leggen (5 bcm i.p.v. 0,5 die nu in de Wet Bestrijden Energiecrisis opgenomen). Tegelijkertijd worden zorgen geuit over de juiste balans tussen leveringszekerheid en de betaalbaarheid van gas. Een noodvoorraad heeft flinke vaste kosten terwijl deze zelfs in de gascrisis in 2022 niet ingezet mocht worden. Daarmee is het aannemelijk dat deze nooit ingezet zal worden doordat vraaguitval door hoge prijzen de vraag-aanbod balans herstelt. En zelfs als een noodvoorraad ingezet zou worden, dan is de kans groot dat eventuele

¹ In de zienswijze van GasTerra op deze consultatie wordt een uitgebreide cijfermatige onderbouwing gegeven van een bandbreedte van benodigd werkvolume. Energie-Nederland ziet graag dat GTS kennis neemt van deze zienswijze.

prijzdalingen lager zijn dan de cumulatieve kosten. Energie-Nederland is daarom kritisch op dit advies van GTS. Zinvoller lijkt de optie die als laatste in het GTS-overzicht beschreven wordt, namelijk het beschikbaar maken van voldoende productie- en transportcapaciteit om het onderliggende kussengas van een gasopslag in te zetten als noodvoorraad. Daar zijn veel lagere kosten mee gemoeid. Energie-Nederland is momenteel bezig met het nader uitwerken van deze optie en verwacht later dit jaar een rapport hierover te publiceren.

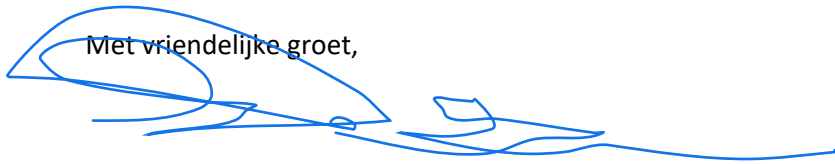
4. Geef de invloed van explosieve stijging GTS tarieven op leveringszekerheid weer

De afgelopen 2 jaar zijn de GTS transporttarieven in totaal met ruim 100% gestegen. Daarnaast is ook de toekomst onzeker als het gaat om tarieven. Als dit zo doorgaat wordt straks om Nederland heen gewerkt en komt de liquiditeit van TTF sterk onderdruk te staan. Dit heeft implicaties voor zowel leveringszekerheid als voor betaalbaarheid. Energie-Nederland ziet graag een reflectie van GTS op de vicieuze cirkel die hieronder is weergegeven.

Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid om een nadere toelichting op onze
zienswijze te geven.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Sam Collot d'Escury', with a long horizontal flourish extending to the right.

Sam Collot d'Escury

Directeur Energie-Nederland